

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Sagan
Miejsce urodzenia: Kotlice
Data urodzenia: 22-06-1933
Imię ojca: Jan
Imię matki: Aniela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Franciszek Sagan w dniu 19.03.1983 został zarejestrowany przez Wydział III KW MO Zamość pod nr rej. 7837, jako „osoba” do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Zawiedzeni” (nr rej. 7707), założonej 26.02.1983. Według zachowanych zapisów, przyczyną objęcia F. Sagana kontrolą było utrzymywanie przez niego „podejrzanych kontaktów z byłymi działaczami >Solidarności< na terenie Szkoły Podstawowej nr 9 w Zamościu”, w której był nauczycielem. Sprawę zakończono przeprowadzeniem z Franciszkiem Saganem „rozmowy ostrzegawczej”. Dnia 13.11.1984 materiały SOS „Zawiedzeni” złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 1054/II. Według zapisów kartotecznych miały one zostać zmikrofilmowane 15.05.1989 (sygn. mikrofilmu: 1054/2), jednak nie odnotowano takiego faktu w zachowanej książce ewidencji mikrofilmów WUSW Zamość. Dokumentację aktową zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 7/89 z 30.10.1989.</p>		<p>Akta o sygn. 1054/II WUSW Zamość zniszczono w 1989 roku, mikrofilmu o sygn. 1054/2 brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Tulipan” (nr rej. 13094), prowadzonej przez Wydział V/Wydział Ochrony Gospodarki WUSW Zamość w okresie 08.05.1987 - 09.10.1989. Sprawa została założona w celu ustalenia osób zajmujących się redagowaniem, drukiem i kolportażem „pisma bezdebitowego pt. >Myśl Niezależna<, sygnowanego jako pismo Polskiej Partii Niepodległościowej oddział lubelsko-zamojski”, którego kwietniowe wydanie SB pozyskała dnia 06.05.1987. Franciszka Sagana zarejestrowano jako „figuranta” tej sprawy 24.02.1988, pod nr 13818. Podstawę do objęcia go rozpracowaniem stanowiły „materiały agenturalne”. Służba Bezpieczeństwa stwierdziła, że „wspierał” on Ruch Wolność i Pokój (jego działaczem był inspirator druku pisma – „główny figurant” SOR „Tulipan”). W toku prowadzenia sprawy ustalono, iż F. Sagan udostępniał pomieszczenie do powielania „Myśli Niezależnej”. Natomiast po wyjeździe emigracyjnym „głównego figuranta” sprawy „grupa zajmująca się wydawaniem pisma sygnowanego przez PPN zaniechała działalności” (analiza materiałów SOR „Tulipan” z 19.09.1989). Ponadto w „Kwestionariuszu osoby rozpracowywanej – sprawdzanej”, jako „wynik rozpracowania” Franciszka Sagana wpisano: „aktywnie działa w MTKO [Międzyszkolna Tymczasowa Komisja Organizacyjna] >Solidarności<”. Dnia 09.10.1989 materiały SOR „Tulipan” złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2491/II. Zniszczono je w znacznej części (394 karty) za Protokołem brakowania akt Nr 7/89 z 30.10.1989. Z adnotacji w Protokole brakowania wynika, że akta sfilmowano, jednak brak zapisów potwierdzających wykonanie mikrofilmu.

Akta o sygn. IPN Lu 077/896 (2491/II) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta i mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Kontynuator” (nr rej. 14753), prowadzonej przez Wydział III WUSW Zamość w okresie 01.03.1989 - 10.08.1989. Jak wynika z „Meldunku początkowego Nr 29/89” z 01.03.1989, sprawa ta została założona „na fakt utworzenia” 10.02.1989 w Zamościu „nielegalnej struktury >Solidarności< pod nazwą Międzyszkolna Tymczasowa Komisja Organizacyjna NSZZ >S[olidarność]<”, której celem miało być „reaktywowanie działalności struktur b. >Solidarności< w placówkach oświatowych na terenie województwa”. Franciszek Sagan, wówczas emerytowany nauczyciel i „były aktywny działacz” nauczycielskiej „Solidarności”, został przewodniczącym Zarządu teje Komisji (m.in. pismo Zarządu Komisji do Kuratora Oświaty i Wychowania w Zamościu z 10.02.1989, powiadamiające o powołaniu MTKO). W ramach rozpracowania gromadzono dane na temat działań podejmowanych przez Komisję, m.in. odnośnie wizyty jej przedstawicieli, w tym F. Sagana, w zamojskim Kuratorium Oświaty i Wychowania w dniu 07.03.1989 („Uzupełnienie meldunku operacyjnego Nr 36/89” z 13.03.1989). Z dniem 10.08.1989, „po zalegalizowaniu” NSZZ >S[olidarność]<” oraz niestwierdzeniu, aby „członkowie grupy podejmowali działalność sprzeczną z prawem”, sprawę zakończono. Dnia 02.09.1989 materiały SOR „Kontynuator” złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2232/II. Wykonano z nich mikrofilm - sygn. 2232/2. Dokumentację aktową zamierzano zniszczyć po zmikrofilmowaniu, jednak akta zachowały się – prawdopodobnie nie zdążono dokonać ich zniszczenia.

Akta o sygn. IPN Lu 077/712 (2232/II), mikrofilm o sygn. IPN Lu 0383/14 (2232/2) oraz zapisy ewidencyjne dotyczące SOR "Kontynuator".